

ADVIES

Zaak: CWI 2016 - 01

inzake de klacht ingediend door

Klager: [Klager]

tegen

Beklaagde: [Beklaagde]

De Commissie Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Leiden ('de Commissie') was in deze procedure als volgt samengesteld:

- mr.dr. M.Y.H.G. Erkens, voorzitter
- mr. Th.G. Drupsteen, lid
- prof.dr. E.G.E. van der Wall, lid

- mr. W.J. de Wit, secretaris.

Het verloop van de procedure

Bij brief van 3 februari 2016 heeft Klager bericht dat jegens Beklaagde een verdenking bestaat van plagiaat. Klager heeft toegelicht dat het management team van [Instituut] de kwestie als zeer ernstig beschouwt en derhalve de verdenking van plagiaat ten behoeve van een onafhankelijk oordeel voorlegt aan de Commissie.

Bij e-mail van 1 maart 2016 heeft Klager aangegeven dat zijn brief van 3 februari 2016 kan worden aangemerkt als klacht zoals bedoeld in de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Leiden (hierna: de Regeling).

Op 22 maart 2016 is een verweerschrift ingediend. Bij brief van 15 april 2016 is een nader verweerschrift ingediend en bij e-mail van 18 april 2016 is een nader stuk ter kennisneming aan de Commissie verzonden.

Op 21 april 2016 heeft een hoorzitting plaatsgevonden. Klager is in persoon verschenen. Beklaagde is met haar gemachtigde, [Naam A], juridisch medewerker, en in bijzijn van [Naam B] (promotor Beklaagde) verschenen.

Klacht

De klacht luidt, verkort weergegeven, als volgt.

Beklaagde heeft zich mogelijk schuldig gemaakt aan een inbreuk op de wetenschappelijke integriteit door in haar bijdrage aan een bundel, een tekst te gebruiken zonder een verwijzing op te nemen naar de oorspronkelijke auteur.

Ontvankelijkheid

Het klaagschrift voldoet aan de door de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Leiden (hierna: de Regeling) gestelde eisen en is derhalve ontvankelijk.

Juridisch kader

De Commissie is krachtens artikel 4, lid c, van Regeling wetenschappelijke integriteit Universiteit Leiden (hierna: de Regeling) belast met de advisering van het College van Bestuur ter zake van klachten met betrekking tot vermoede inbreuk op de wetenschappelijke integriteit.

In artikel 1 van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Leiden (hierna: de Regeling) is schending van de wetenschappelijke integriteit als volgt gedefinieerd:

“Handelen of nalaten in strijd met de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, waaronder in ieder geval de gedragingen opgenomen in bijlage 1.”

In de bijlage van de Regeling is omschreven welke gedragingen in ieder geval onder schending van de wetenschappelijke integriteit worden verstaan:

3. plagiëren van (delen van) publicaties en resultaten van anderen

Wetenschap functioneert slechts met de eerlijke erkenning van de intellectuele eigendom van ieders eigen bijdrage aan de kennis. Dat geldt voor de hele range van studentenwerkstukken en scripties tot wetenschappelijke publicaties en dissertaties. Het gaat niet alleen om letterlijk overschrijven, maar ook om parafraseringen, het weglaten van noten of bronvermelding, het heimelijk gebruik van door anderen vergaarde data, ontwerpen of tabellen. Het auteursrecht biedt gedupeerden de mogelijkheid tot genoegdoening via de rechter, maar ook als er geen direct gedupeerde (meer) is, kan een onderzoeker worden aangeklaagd wegens plagiaat.

Beoordeling

De Commissie dient een oordeel te geven op de door Klager geuite klacht. Zij overweegt daartoe als volgt.

Klager heeft naar voren gebracht dat Beklaagde samen met drie collega's van het [Instituut] en één wetenschapper van een [land] Universiteit als editor, werkte aan een edited volume "[naam bundel] (hierna: de bundel).

Ieder van hen had de taak een inleidend stuk te schrijven voor de bundel. Een van de editors heeft geconstateerd dat de bijdrage van Beklaagde, die voor een gedeelte van de inleiding van de bundel bedoeld was, mogelijk plagiaat bevat.

In haar bijdrage waren stukken van het artikel van [Auteur], [naam artikel] overgenomen zonder bronvermelding. Klager heeft toegelicht dat een aantal zinnen uit dit artikel door Beklaagde aan elkaar zijn gezet en zo een alinea vormen zonder vermelding van het artikel van [Auteur]. Klager wijst erop dat daarbij tevens een aantal fouten zijn overgenomen.

De drie Leidse mede-editors hebben er op gewezen dat hun eigen wetenschappelijke integriteit, als mede-uitgevers van de bundel, door het gedrag van Beklaagde in het geding kwam.

De editors hebben om deze reden de kwestie voorgelegd aan de (toenmalig) Wetenschappelijk Directeur van het [Instituut], die op [xx] december 2015 met Beklaagde over deze kwestie heeft gesproken. Bij brief van [xx] januari 2016 heeft de huidige Wetenschappelijk Directeur (Klager), Beklaagde een waarschuwing gegeven, nu haar handswijze is opgevat als strijdig met wat van een wetenschappelijk medewerker verwacht mag worden. Klager heeft de kwestie bij brief van 3 februari 2016 tevens voorgelegd aan de Commissie.

Beklaagde heeft in haar verweerschrift aangegeven dat zij vanaf augustus 2015 samen met haar collega's bezig was om een introductie te schrijven voor de bundel. Tijdens dit proces werden veel e-mails met concepten, drafts, feedback, aanpassingen en overleg over inhoud rond gestuurd. Op 6 november 2015 heeft zij onder tijdsdruk een e-mail gestuurd naar het team. In deze mail is een document aangehecht van één pagina waarin Beklaagde kernpunten heeft aangegeven van artikelen die volgens haar gebruikt zouden moeten worden voor het te schrijven stuk. Een van de bronnen die zij heeft gebruikt, heeft zij per abuis niet vermeld. Het was de bedoeling van Beklaagde om de tekst, na feedback van haar collega's, als basis te laten dienen voor haar bijdrage. Beklaagde heeft daarmee willen aftasten of dit stuk inhoudelijk voldeed aan hetgeen de collega's voor ogen hadden en of er nog andere literatuur genoemd zou moeten worden. Beklaagde benadrukt dat de op 6 november 2015 verstuurd tekst niet bedoeld was als publicatie, maar als een aanzet om tot een goed stuk te komen. Beklaagde verwijst naar een aantal e-mails die in deze periode zijn verstuurd, waaruit zou

blijken dat zij veel inhoudelijke vragen had en wilde weten of haar collega's het eens waren met de door haar genoemde onderwerpen. In geval de collega's hadden ingestemd, zou zij haar bijdrage verder gaan uitwerken. Zij wijst erop dat er commentaar is gegeven op haar tekst, waaruit blijkt dat er nog geen sprake was van een eindproduct.

Beklaagde merkt op dat de (definitieve) deadline voor het inleveren van de introductie lag in februari 2016, maar dat de editors gehouden waren tijdig stukken in te leveren om de bundel op tijd klaar te hebben. Beklaagde heeft zich in die zin gehouden gevoeld hebben om haar bijdrage op 6 november 2015 toe te sturen aan haar Collega's.

Beklaagde heeft naar voren gebracht dat zij begin november 2015 te maken heeft gehad met droevige omstandigheden, als gevolg waarvan zij mogelijk minder secuur te werk is gegaan.

Tot slot is door Beklaagde naar voren gebracht dat er geen sprake kan zijn van plagiaat, aangezien de publicatie nog niet openbaar is gemaakt.

De Commissie dient een oordeel te geven over de vraag of Beklaagde met de door haar op 6 november 2015 aan de mede-editors verstuurd tekst een inbreuk heeft gepleegd op de wetenschappelijke integriteit.

De Commissie heeft geconstateerd dat het gewraakte stuk ziet op het onderwerp tweetaligheid en dat in de tekst een aantal bronvermeldingen is opgenomen, onder meer [Bron], 1986. De Commissie heeft voorts vastgesteld dat deze verwijzingen zijn aan te merken als 'primaire bronvermeldingen', nu deze direct verwijzen naar de bevindingen of meningen van de oorspronkelijke auteurs. Beklaagde heeft echter niet verwezen naar de bron waaraan de zinnen zijn ontleend, het werk van [Auteur]. Gesteld, noch gebleken, is dat Beklaagde op andere wijze verzuimd heeft bronvermeldingen op te nemen.

Beklaagde heeft ter zitting verklaard dat zij deze primaire bronnen heeft nagezocht en heeft vastgesteld dat deze waarheidsgetrouw waren weergegeven in het stuk van [Auteur]. Beklaagde heeft niet ontkend dat zij gebruik heeft gemaakt van het werk van [Auteur].

Nu Beklaagde niet naar deze secundaire bron heeft verwezen, constateert de Commissie dat zij mede jegens haar collega's niet zorgvuldig heeft gehandeld. Beklaagde had op eenvoudige wijze kunnen verwijzen naar het werk van [Auteur], waardoor de misverstanden hadden kunnen worden voorkomen. Beklaagde heeft dit ter zitting erkend. De Commissie dient te beoordelen of deze gedraging is aan te merken als een schending van de wetenschappelijke integriteit, zoals beschreven in de Regeling.

Alhoewel de Commissie Beklaagde niet kan volgen in haar stelling dat er geen sprake kan zijn van plagiaat in geval de publicatie nog niet openbaar is gemaakt, dient in onderhavige kwestie de status van het stuk op 6 november 2015 te worden meegenomen in de beoordeling.

Beklaagde heeft verklaard dat de werkzaamheden voor een introductie in een voorbereidende fase waren en dat zij voor ogen had om het stuk, na commentaar van haar collega's verder uit te werken en dat het stuk enkel was bedoeld voor intern overleg. De Commissie merkt op dat Beklaagde vanaf het eerste moment consistent heeft verklaard over de totstandkoming van het stuk en het versturen daarvan. Zij is later niet op deze zienswijze teruggekomen. In die zin twijfelt de Commissie niet aan de bedoelingen van Beklaagde.

Wat daar verder van zij, uit de stukken die de Commissie ter beschikking heeft en uit hetgeen is toegelicht op de hoorzitting, is niet duidelijk geworden wat de exacte status van het stuk is geweest en wat de editors voor status aan het stuk hebben mogen verbinden, op het moment dat het werd verzonden.

Wel is gebleken dat het stuk enkel per e-mail is verstuurd aan de besloten groep mede-editors, onder wie directe collega's, en dat in deze groep eerder overleg is geweest over de inhoud en totstandkoming van de bundel.

Hoewel Beklaagde met het verzenden van een stuk waarvan zij de status niet duidelijk had gemaakt en waarin een passage is opgenomen waarvan de bronnen niet volledig zijn vermeld, onzorgvuldig heeft gehandeld, kan niet worden gezegd dat zij hiermee de wetenschappelijke integriteit heeft geschonden nu het voor ieder duidelijk moest zijn dat het nog om een intern concept ging dat verder moest worden uitgewerkt en waarop de mede editors zouden reageren. Bij hun reactie hadden zij Beklaagde er op kunnen wijzen dat bij de betreffende passage nog een volledige bronvermelding moest worden opgenomen.

De Commissie overweegt ten overvloede zij zich niet aan de indruk kan onttrekken dat de klacht aangaande het beweerdelijke plagiaat niet los kan worden gezien van de onderlinge verhoudingen binnen het instituut. Deze Commissie is echter ingesteld, noch uitgerust, om een oordeel te geven over het functioneren van medewerkers binnen de instelling en kan enkel een oordeel geven over het schenden van de wetenschappelijke integriteit.

In dit kader merkt de Commissie op dat Beklaagde voor haar handelswijze reeds een waarschuwing heeft ontvangen van de Wetenschappelijk Directeur, vanuit zijn verantwoordelijkheid voor het functioneren van zijn instituut en zijn medewerkers. Dit oordeel is dan ook buiten beschouwing gebleven bij de behandeling van onderhavige klacht. De Commissie overweegt eveneens ten

Blad 6/6

overvloede dat kwesties rondom wetenschappelijke integriteit voor alle betrokkenen altijd ingrijpend zijn en dat in voorkomende gevallen met zorgvuldigheid en niet verdergaand dan noodzakelijk wordt gehandeld.

Advies van de Commissie

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie het College van Bestuur de klacht ongegrond te verklaren.

Aldus vastgesteld op 25 mei 2016.

Namens de Commissie,

mr.dr. M.Y.H.G. Erkens
voorzitter

mr. W.J. de Wit
secretaris